

ПРОТОКОЛ

14

ДОДАТКОВОГО ДОПИТУ ОБВИНУВАЧЕНОГО

м. Донецьк

(місце допиту)

19 лютого

1977 р.

(дата)

Нагальник відділення Слідчого відділу
КДБ при РМ УРСР підполковник Негеморенко

в приміщенні УКДБ при РМ УРСР по Донецькій області

з додержанням вимог ст. ст. 143, 145 і 146 КПК УРСР, допитав обвинуваченого

Руденка Миколу Закиловича

(прізвище, ім'я та по-батькові)

(Дані про особу обвинуваченого... маютьс'я в справі)

Допит почато в 10 год. 50 хв.

Закінчено в 16 год. 50 хв.

Питання: Під час обшуку у вашій квартирі 23 грудня 1976 року було вилучено ряд виготовлених машинописним та рукописним способом документів.

Зокрема була вилучена виготовлена машинописним способом підбірка віршів та поези на 62 окремих аркушах, які починаються на першому аркуші зі слів: „Мделмо гогось... Земля і люди, и зорі-...” і закінчуються на останньому аркуші словами: „... Не влер потік переркої імли...”.

Вам пред'являється цей документ.

Показуйте, кому належить цей документ і хто його автор?

Відповідь: Я особисто перемінив пред'явлений мені зазначений у питанні документ. Це мій документ і я його автор,

Підпис

Мик. Руденко

але свої зсуджені твори я не вважав документом, хоча вони й розглядаються поперезнім слідством по моїй кримінальній справі.

Питання: Коли, де та за яких інших обставин був виготовлений цей документ?

Відповідь: Згадані вірші та поеми написані особисто мною за період 1973-1975 років у місті Києві, зокрема у Конєі Засні, де я мешкав. Писав їх до блокнота під час прогулянок по лісу. Коли саме написав той чи інший вірш, або поему з цієї підбірки, я зараз пригадати не можу. Повідомив з лісу до своєї квартири я на ходу допрацьовував їх, а у своїй квартирі - Конєа-Засн, 1, кв. 8, особисто передрукowyував на друкарській машинці системою "CONTINENTAL", що належить мені і була вигурена під час обшуку 23 грудня 1976 року.

Питання: В скількох примірниках був розмножений цей документ?

Відповідь: Згадана підбірка віршів та поем віддрукована особисто мною на зазначеній друкарській машинці у трьох примірниках.

Питання: Де знаходяться інші примірники згаданого документу та його рукопис?

Відповідь: Я на це питання відповіді не буду давати, бо не бажано, щоб рукопис та

Микола Гринько

приліпники були у мене відібрані.

Питання: Тут має згаданою обичною була вигукена виготовлена машинописним способом підбірка віршів на 250 окремих аркушах під загальною назвою: „З старих зошитів“, яка позначається словами: „З старих зошитів. Я знов собі привіз туди мушу...“ і закінчується словами на останньому аркуші: „... Для горних душ пора жвадати. I. III. 74.“

Вам през'являється ця підбірка.

Покажіть, кому вона належить і хто автор зібраних у ній віршів?

Відповідь: Я особисто переглянув през'явлену мені підбірку віршів під загальною назвою „З старих зошитів“ на 250 аркушах (приблизно аркуші відповідно 1, 1а - 249). Ця підбірка належить мені, у ній зібрані написані мною вірші.

Питання: Де, коли та за яких інших обставин був виготовлений цей документ - збірка віршів під загальною назвою „З старих зошитів“?

Відповідь: Вірші, які увійшли до през'явленої мені збірки під назвою „З старих зошитів“, написані мною на протязі майже двадцяти років і тому я не можу пригадати коли саме і за яких інших обставин написав того чи іншого вірша.

Тут деяким з цих віршів зазначено дати їх написання і тому, переглянувши підбірку, можу сказати, що вірші написані за період з 1957 по 1974 рік. Позначена під віршем дата

Михайло

свідчить про час написання його, а не про час передрукування. При передрукуванні віршів я вказував час їх написання. Саму підбірку віршів „Із старих зошитів“ я друкував особисто на згаданий у протоколі доповіді друкарській машинці у 1972-1974 роках у своїй квартирі в Коней Заємі.

Питання: В скількох примірниках був розмножений цей документ – збірка віршів „Із старих зошитів“?

Відповідь: Збірку віршів під загальною назвою „Із старих зошитів“ я розмножив у трьох примірниках.

Питання: Де знаходяться інші примірники згаданого документу, а також його рукопис?

Відповідь: Один з двох інших примірників був викручений прокуратором м. Києва під час обшуку у 1975 році, а місце знаходження друку не бажано називати.

Питання: Під час обшуку у вашій квартирі 23 грудня 1976 року викручено машинописний документ під назвою „Гносис і сугасність“ на 60 аркушах. Текст його починається словами: „І. Фізичне і метафізичне.“ і закінчується словами: „...Створити всі інші величини.“ х/ Журнал „Знання-Сила“, 1976, № 7, с. 13“.

Показіть, кому належить цей документ і хто його автор?

Микола Гусак

Відповідь: Зазначений у питанні документ — це мій філософський трактат „Гносис і сугасність“, я його автор.

Питання: Коли, де та за яких інших обставин був виготовлений вами зазначений документ?

Відповідь: Свій філософський трактат під назвою „Гносис і сугасність“ я написав за півтора місяця — приблизно у верні-вересні, як у вересні-жовтні 1976 року вдалося — у своїй квартирі в Котлі Засті. Утогнюю, почав працювати над трактатом 18 квітня 1976 року, де я погавку зрешта майже закінчив роботу над ним, а окремі образи доповнював аж до вересня-жовтня. По мірі редагування цього трактату я особисто його передрукowyував на зазначений у протоколі допиту друкарській машинці.

Питання: В скількох примірниках був розмножений вами документ під назвою „Гносис і сугасність“?

Відповідь: Свій трактат „Гносис і сугасність“ я особисто передрукowyував на зазначений машинкою у десяти примірниках. Усі вони вилучені під час зазначеного вище обшуку. Я не встиг з різних обставин передрукowyвати з герметично ув'язаного трактату і надрукувати цього тексту лише на 60 сторінок. Цієї частини обшуку в моїй квартирі було вимушено усі десяти примірників виготовленого мною тексту ^{трактату} ~~реферату~~, рукопис цієї частини ^{трактату} ~~реферату~~, а також ту частину ^{трактату} ~~реферату~~ у рукописі, яку я
 Михайло
 Закреслене у трьох випадках „реферату“ не зчитувати,
 дописаному відповідно „трактату“ вірити.
 Михайло

це не встиг показати передруковувати.

Питання: Навіщо так багато примірників (десять) документу „Гносис і сугасність“ ви друкували?

Відповідь: Я надрукував десять примірників трактату „Гносис і сугасність“ для поширення у „самвидаві“ на предмет обговорення серед своїх друзів і знайомих, які компетентні в питаннях, про які йдеться в трактіаті, зокрема фізиків-теоретиків. Я мав на увазі шукати саме таких людей. Одного я вже певно знав - це Турчин Валентин Федорович, який є фізиком і добре розуміє українську мову. Він мешкає у Москві.

Питання: Вам надіслано для ознайомлення вилучений під час обшуку 23 грудня 1976 року документ „Гносис і сугасність“, надрукований у десяти примірниках на 60 сторінках (аркушах) кожного.

Що ви можете пояснити з приводу цього документу?

Відповідь: Я особисто перелинув усі десять примірників документу - трактату „Гносис і сугасність“. Це саме ті десять примірників, які я особисто віддрукував на своїй друкарській машині „CONTINENTAL“. Кожен з них надруковано на 60 аркушах, крім того, до кожного з них є ще по одному аркушу, на якому тією же друкарською машинкою я надрукував текст: „Микола Руденко ГНОСИС І СУГАСНІСТЬ Київ-1976“. Таких аркушів теж десять.

Микола Руденко

Ці десять приліпників кожного з чисел 61 аркушів трактату „Гносе і сугасність“ я друкував в одну закладку.

Питання: Вам надіється для ознайомлення вилучений під час зазначеного обшуку рукописний документ на 82 аркушах, який починається словами: „1. Фізичне і метафізичне...“ і закінчується словами: „... побудувати всі величини сугасної фізики. Не вистаєє X) деурн. „Знання – сила“, 1976, №7, с. 13“.

Що ви можете пояснити з приводу цього документу?

Відповідь: Я особисто перечитав зазначений у питанні рукописний документ. Це і є той самий рукопис мого трактату „Гносе і сугасність“, про який я давав показання сьогодні. Саме з цього мого рукопису я виготовив десять машинописних приліпників трактату „Гносе і сугасність“.

Питання: Вам надіється для ознайомлення вилучений під час зазначеного обшуку рукописний документ на 151 аркуші, який починається словами: „Вставка. Ось ми, скажемо, багимо через собою...“ і закінчується словами: „... Нехай вони існують лише так,“. Аркуші документу мають відповідно нумерацію, зроблено зважити без забарвлення олівцем: 1–122 та 124–152.

Що ви можете пояснити з приводу цього документу?

Михайло

Відповідь: Я особисто переглянув наданий мені рукопис, зазначений у питанні. Це та сама частина мого трактату „Гносе і сучасність“, яку я ще не встиг погати друкувати і про яку я сьогодні вже давав показання. Це фактично є заключна частина мого трактату.

Питання: Під час обшуку 23 грудня 1976 року у вашій квартирі вилучено документ, виготовлений машинотипним способом, з окремими аркушами рукописного тексту, з рукописними вставками та правками. Текст починається на першому аркуші словами: „Книга перша. ПРОЩАЙ, МАРКС!“ і закінчується на останньому - 242 аркуші словами: „... Кто нам дорожже - ми или Маркс?.. 1975, Інварь“ та підписом від руки: „Мик Руденко“.

Кому належить цей документ та хто його автор? Документ надається вам для ознайомлення.

Відповідь: Я особисто переглянув наданий мені зазначений у питанні документ. Це машинотис моєї особистої праці „Економічні монолози“, яка складається з книги першої „Прощай, Маркс!“ та книги другої „Здравствуй, Кеня!“ Я сам її написав у жовтні 1974 року - січні 1975 року. В той час як я особисто в процесі редагування передруковував її в п'яти чи шести примірниках, тожко не пам'ятаю, на згаданій моїй особистій друкарській машинці. Цього примірника є окремі аркуші рукописного тексту. Всі інші примірники, крім цього, про який сьогодні

Мик Руденко

Йдеться мовля, вибачи з мого володіння. Три примірники, здається, було у мене вилучено у квітні 1975 року прокуратурою. Один з свого газу віддав Турчину, а другий - Твердохлебову, які були моїми консультантами з питань фізики під час роботи над „Економістичними проблемами“. Три примірник, про який сьогодні я даю показання, свого газу я теж віддав на консультацію і він до мене повернувся після заданого обшуку 1975 року і таким чином не був тоді вилучений у мене.

З цього примірника, який я шойно одержав на допиті, я зробив останній варіант, надрукував особисто на заданій друкарській машинці дванадцять примірників під назвою „Економістичные монополии (Очерки капиталистического заблуждения)“. До „Економістических монополий“ я ще написав документ під назвою „От автора“ - 10 квітня 1976 року і додав до основної праці „Економістических монополий“. „От автора“ був мною особисто надрукований приблизно у 10-11 примірниках. „Економістические монополии“ и „От автора“ дописав я друкував для „самвидаву“ і тому я став роздавати їх різним людям. Из людей, котрим я передав для ознайомлення приблизно дев'ять різних примірників „Економістических монополий“ и „От автора“, я особисто знаю лише Григоренка Петра Григоровича і Орлова Ігоря Федоровича, які мешкають у Москві. Приблизно днів через десять після закінчення роботи над заданим документом, мабуть у тому ж квітні 1976 року я особисто виїхав до

Минусинськ

Закреслене „різких“ не читати.

Минусинськ

Москви поїздом і передав ^{два}примірники доку-
ментів Григоренку і Орлову під час їх стих-
ного передування в квартирі Григорєнко. Інших
осіб в той час в квартирі нікого не було. Інші
обставини, за винятком того, що це було
вдень, я не пригадую.

Прийшло у серпні 1976 року до мене
на квартиру у Консу Засну пріїїсав з Москви
Петро Григорєнко і привіз рукопис своєї пере-
мови до моїх „Економічних монологів“
під назвою: „Предисловие Это такое диалог?
Странный вопрос...“, яка закінчувалася словами:
„... — в запасники архивов историч. цитов-цитаб
1976 г.“ та його рукописним підписом. З
цього рукопису Григорєнко я особисто на згад-
ній своїй друкарській машинці віддрукував примір-
но вісім примірників, повністю зберігши весь
титул рукопису. Григорєнко підписав лише
перший примірник машинописного тексту
„Предисловие“. Інші примірники він не підписував.
Свій рукопис Григорєнко забрав. Підписаний
Григорєнком перший примірник машинописного
документу „Предисловие“ вилучено під час
обшуку у моїй квартирі 23 грудня 1976 року. Інші
примірники я розповсюджував як документ „свід-
дству“.

„Економические монологи“, „От автора“ та
згадане „Предисловие“ Григорєнко дісталися
Засоду і, як мені стало відомо з передач
західних радіостанцій, зокрема „Свободи“,
друкуються українською та російською мовою,
а також перекладається англійською мовою.

Микола Греченко
Записав слово „два“ читати.

Микола Греченко

У другій половині січня 1977 року я у своїй квартирі в різні години, коли мені не спалося, слухав передачі, у тому числі і заплановані радіопередачі "Свобода", яка на протязі майже десяти-дванадцяти днів повідомляла, що "Економические митологи" друкується журналом "Сугасність" у Мюнхені, в сігневому номері якого у 1977 році надруковано "Предисловие Григоренки до моїх "Економических митологов" ". Хочу додати, що ці радіопередачі я слухав лише один, коли мій друг Іван Руденко Раїса уже спав. У мене є особистий радіоприймач "Естонія", з допомогою якого я слухав зазначені радіопередачі.

Питання: Вам надається для ознайомлення вишуканий під час обшуку у вашій квартирі 23 грудня 1976 року машинописний документ на 22 пропонуєтись аркушах, який починається на першому аркуші словами: "Предисловие. Это такое дружка?... " і закінчується на останньому аркуші словами: "... - в запасниках архивов историч. июль - июль 1976". Петр Григоренко" та підписом, зробленим барвником фіолетового кольору.

Що ви можете пояснити з приводу цього документу?

Відповідь: Я особисто ознайомився з пред'явленим мені на допиті машинописним документом на двадцять двох пропонуєтись аркушах паперу, який починається на першому аркуші словами "Предисловие. Это такое дружка?... " та

Микола Гринько

Закінчується на останньому аркуші словами:
 "... — в записки архивів історич. істор. — істор.
 1976. Петро Григоренко "та відновити підписи,
 згодити барвником фотокетового колекту.

Це саме той перший примірник "Предис-
 лав", який я особисто надрукував разом з ін-
 шими приблизно сьоме (а разом з ним — восьме)
 примірниками з рукопису Петра Григоренка,
 про який я щойно дав повідомлення. На цьому при-
 мірнику стоїть підпис Григоренка, який він постав-
 вив в моїй присутності.

Пророк дошу мою придуго осо-
 бисто. Показання з моїх слів за-
 писано в руко. Доповняє та пот-
 рахав до придуго в мене не-
 має.

Михайло

Допит вівся з перервою на обід з 13 годин 30 хвилин
 до 14 годин 05 хвилин.

Михайло

Нагальник відділення Службово відділу
 КДБ при РМ УРСР підполковник

Григоренко (Негепоренко).